

Акредитационо тело Србије

Accreditation Body of Serbia

00990

Београд

Belgrade

додељује

awards

СЕРТИФИКАТ О АКРЕДИТАЦИЈИ

Accreditation Certificate

којим се потврђује да

confirming that

Рударски институт ДОО

Београд - Земун

Лабораторија за заштиту животне и

радне средине

Земун

акредитациони број

accreditation number

01-218

задовољава захтеве стандарда

fulfils the requirements of

SRPS ISO/IEC 17025:2006

(ISO/IEC 17025:2005)

те је компетентна за обављање послова испитивања

and is competent to perform testing activities

који су специфицирани у обиму акредитације

as specified in the scope of accreditation

Важеће издање обима акредитације доступно је на интернет адреси: www.ats.rs

Valid scope of accreditation can be found at: www.ats.rs

Сертификат додељен

Date of issue

29.02.2016.

Акредитација важи до

Date of expiry

28.02.2020.

В. Д.

Директор

Acting

Director

М.П.

Акредитационо тело Србије је потписник Мултилатералног споразума о признавању еквивалентности система акредитације Европске организације за акредитацију (EA MLA) и ILAC MRA споразума у овој области. / ATS is a signatory of the EA MLA and ILAC MRA in this field.

ОБИМ АКРЕДИТАЦИЈЕ *Scope of Accreditation*

Акредитовано тело за оцењивање усаглашености/*Accredited conformity assessment body*

Рударски институт ДОО Београд-Земун
Лабораторија за заштиту животне и радне средине
Земун, Батајнички пут 2

Стандард / *Standard:*

SRPS ISO/IEC 17025:2006
(ISO/IEC 17025:2005)

Скраћени обим акредитације / *Short description of the scope*

- физичка, хемијска испитивања узорака животне средине - ваздуха (амбијентални ваздух, таложне материје, отпадни гас, јамски ваздух, запаљива прашина) / *physical and chemical testing of environmental samples - air (ambient air, aero sediments, stack emission, mine air, combustible dust);*
- акустична испитивања и испитивања буке у животној средини / *acoustic testing and environmental noise testing;*
- узорковање: отпадни гас, јамски ваздух, угљена прашина / *sampling: stack emission, mine air, combustible dust.*

Детаљан обим акредитације/Detailed description of the scope

Место испитивања: у лабораторији и на терену				
Физичка и хемијска испитивања ваздуха – амбијентални ваздух и таложне материје, јамски ваздух и запаљива прашина				
Р. Б.	Предмет испитивања/материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	Амбијентални ваздух	Одређивање масене концентрације сумпор-диоксида у ваздуху (спектрофотометријски)	10 µg/m ³ до 450 µg/m ³	MSM-001
		Одређивање масене концентрације чађи у ваздуху (рефлектометријски)	2 µg/m ³ до 1200 µg/m ³	DM-006
		Одређивање масене концентрације азот-диоксида у ваздуху (спектрофотометријски)	3 µg/m ³ до 710 µg/m ³	MSM-002
		Одређивање концентрације укупних суспендованих честица у ваздуху (гравиметријски)	10 µg/m ³ до 2000 µg/m ³	DM-001
		Одређивање концентрације суспендованих честица PM ₁₀ и PM _{2,5} у ваздуху (гравиметријски)	PM ₁₀ : 1 µg/m ³ до 150 µg/m ³ PM _{2,5} : 1 µg/m ³ до 120 µg/m ³	SRPS EN 12341:2015
	Таложне материје	Одређивање концентрације водоникових јона рН (електрохемијски)	0 рН до 14 рН	DM-004
		Одређивање концентрације, растворних, нерастворних и укупних таложних материја (гравиметријски)	7 mg/m ² dan до 2000 mg/m ² dan	ASTM D 1739-98:2004
2.	Јамски ваздух	Одређивање угљен-диоксида, кисеоника, метана и азота (орсат апаратом)	CO ₂ : 0 % v/v до 100 % v/v O ₂ : 0 % v/v до 25 % v/v CH ₄ : 0 % v/v до 5 % v/v	SRPS B.Z1.060:1969 - „повучен“

Место испитивања: у лабораторији и на терену				
Физичка и хемијска испитивања ваздуха – амбијентални ваздух и таложне материје, јамски ваздух и запаљива прашина				
Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
3.	Запаљива прашина	Одређивање експлозивности угљене прашине (инструментална)	50 g/m ³ до 1500 g/m ³	SRPS B.Z1.065:1990 - „повучен“
		Одређивање тињавости слоја прашине (инструментална)	20 °C до 600 °C	IEC 1241-2-1:1994 т.4
		Одређивање запаљивости облака прашине (инструментална)	20 °C до 1000 °C	IEC 1241-2-1:1994 т.5

Место испитивања: у лабораторији и на терену				
Физичка и хемијска испитивања ваздуха – отпадни гас				
Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	Отпадни гас	Одређивање масене концентрације укупних прашкастих материја (гравиметријски)	20 mg/m ³ до 1000 mg/m ³	SRPS ISO 9096:2010 ¹⁾
		Одређивање концентрације гасовитих хлорида у емисији из стационарних извора (спектрофотометријски) (јонска хроматографија)	Спектрофотометрија: 1 mg/m ³ до 5000 mg/m ³ Јонска хроматографија: 1 mg/m ³ до 5000 mg/m ³	SRPS EN 1911:2012 ¹⁾ Методе у поглављу 6.4 и 6.5
		Одређивање концентрације гасовитих флуорида у емисији из стационарних извора (електрохемијски)	0,1 mg/m ³ до 200 mg/m ³	SRPS ISO 15713:2014 ¹⁾
		Одређивање димног броја при сагоревању уља за ложење (поређење са стандардном скалом по Бахаруху)	0 до 9	SRPS B.H8.270:1968 ¹⁾

Место испитивања: у лабораторији и на терену				
Физичка и хемијска испитивања ваздуха – отпадни гас				
Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	Отпадни гас (наставак)	Одређивање прашине у опсегу ниским масених концентрација – Део 1 (гравиметрија)	0,6 mg/m ³ до 50 mg/m ³	SRPS EN 13284-1:2017 ¹⁾
		Мерење брзине и запреминског протока струје гасова у каналима	3 m/s до 50 m/s	SRPS ISO 10780:2010 ¹⁾
		Одређивање запреминске концентрације кисеоника (O ₂) у отпадном гасу (парамагнетизам)	0,03 % v/v до 100 % v/v	SRPS EN 14789:2017 ¹⁾
		Одређивање садржаја оксида азота (NO _x) у отпадном гасу (хемилуминисценција)	NO: 0,2 mg/m ³ до 1340 mg/m ³ NO _x : 0,2 mg/m ³ до 2050 mg/m ³	SRPS EN 14792:2017 ¹⁾
		Одређивање садржаја угљен- монооксида (CO) у отпадном гасу (недисперзивна инфрацрвена спектрометрија)	0,5 mg/m ³ до 2500 mg/m ³	SRPS EN 15058:2017 ¹⁾
		Одређивање масене концентрације сумпордиоксида (SO ₂) у отпадном гасу (волуметрија, јонска хроматографија)	Волуметрија: 5 mg/m ³ до 2000 mg/m ³ јонска хроматографија: 0,7 mg/m ³ до 2000 mg/m ³	SRPS EN 14791:2017 ¹⁾
		Одређивање запреминске концентрације угљендиоксида (CO ₂) у отпадном гасу- обезбеђивање квалитета и калибрације аутоматизованих мерних система (недисперзивна инфрацрвена спектрометрија)	CO ₂ : 0 % v/v до 30 % v/v	SRPS ISO 12039:2011 ¹⁾

Место испитивања: у лабораторији и на терену				
Физичка и хемијска испитивања ваздуха – отпадни гас				
Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	Отпадни гас (наставак)	Одређивање садржаја сумпордиоксида (SO ₂) у отпадном гасу (недисперзивна инфрацрвена спектрометрија)	0,6 mg/m ³ до 8571 mg/m ³	SRPS ISO 7935:2010 ¹⁾
		Одређивање масене концентрације азотних оксида (NO, NO ₂) - Карактеристике перформанси аутоматизованих мерних система (хемилуминисценција)	NO: 0,2 mg/m ³ до 1340 mg/m ³ NO ₂ : 0,2 mg/m ³ до 2050 mg/m ³	SRPS ISO 10849:2010 ¹⁾
		Одређивање влаге у отпадном гасу	29 g/m ³ до 250 g/m ³ 4 % v/v до 40 % v/v	SRPS EN 14790:2017 ¹⁾
		Степен зацрњења димног гаса (поређење са стандардном скалом по Рингелману)	0 до 4	BS 2742:2009 ¹⁾
		Одређивање масене концентрације амонијака у отпадном гасу – индофенолна метода (спектрофотометријски)	> 0,11 mg/m ³	VDI 3496:1982 Blatt 1 ¹⁾
		Мерење брзине и запреминског протока струје гасова у цевоводима Део 1: Ручна референтна метода	1,86 m/s до 50 m/s	SRPS EN ISO 16911-1:2013 ¹⁾

¹⁾Лабораторија испуњава захтеве за периодично мерење емисије у складу са SRPS CEN /TS 15675 и (узорковање).

Место испитивања: у лабораторији и на терену Акустична испитивања и испитивања буке у животној средини				
Р. Б.	Предмет испитивања/ материјал / производ	Врста испитивања и/или карактеристика која се мери (техника испитивања)	Опсег мерења (где је примењиво)	Референтни документ
1.	Животна средина	Мерење нивоа буке у животној средини	20 dB до 130 dB	SRPS ISO 1996-1:2010 SRPS ISO 1996-2:2010

Узорковање			
Р.Б.	Предмет узорковања материјал/производ	Врста узорковања	Референтни документ
1.	Отпадни гас	Узорковање за аутоматско одређивање концентрација гасова	SRPS ISO 10396:2010 ¹⁾
2.	Јамски ваздух	Узимање узорака ваздуха из подземних рудничких просторија за физичко-хемијска испитивања	SRPS B.Z1.050:1969 - „повучен“
		Узимање узорака издувних гасова рудничких дизел локомотива за физичко-хемијска испитивања	SRPS B.Z1.051:1969 - „повучен“
3.	Угљена прашина	Узимање узорака угљене прашине за одређивање експлозивности и утврђивање интензитета издвајања угљене прашине	SRPS B.Z1.063:1990 - „повучен“

¹⁾ Лабораторија испуњава захтеве за периодично мерење емисије у складу са SRPS CEN /TS 15675 и (узорковање).

Легенда:

Референтни документ	Референца / назив методе испитивања
MSM-001	SRPS ISO 6767:1997, Ваздух амбијента - Одређивање масене концентрације сумпор-диоксида - Метода са тетрачлор – меркуратом (ТЦМ) и парарозанилином (модификована у делу узорковања и опсегу методе)
MSM-002	SRPS ISO 6768:2001, Ваздух амбијента - Одређивање масене концентрације азот-диоксида-Модификована Грис-Салцманова метода (модификована у делу узорковања и опсегу методе)

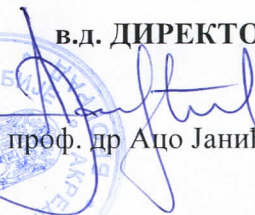
Референтни документ	Референца / назив методе испитивања
DM-001	VDI 2463, Blatt 2 (1977) Messen von Partikeln Messen der Massenkonzentration von Partikeln in der Außenluft High Volume Sampler – HV 100 VDI 2463, Blatt 4 (1976) Messen von Partikeln Messen der Massenkonzentration von Partikeln in der Außenluft, LIB Filterverfahren VDI 2463, Blatt 5 (1982) Messen von Partikeln Messen der Massenkonzentration (Immission) Filterverfahren. Kleinfiltergerat GS 050 VDI 2463, Blatt 8 (1982) Messen von Partikeln Messen der Massenkonzentration (Immission) Basisverfahren für den Vergleich von nicht fraktionierenden Verfahren
DM-004	SRPS H.Z1.111:1987, Испитивање индустријских и отпадних вода, Мерење рН-вредности, Потенциометријска метода (проширено подручје примене на таложне материје)
DM-006	Одређивање масене концентрације дима у зраку рефлектометријском методом, Смерница SDČVJ 202, 1987. године ISO 9835:1993 Ambient air – Determination of a black smoke index

Овај Обим акредитације важи само уз Сертификат о акредитацији број **01-218**

This Scope of accreditation is valid only with Accreditation Certificate No 01-218

Акредитација важи до: 28.02.2020.

Accreditation expiry date: 28.02.2020.

в.д. ДИРЕКТОРА

проф. др Ацо Јаничијевић
